

18 בספטמבר, 2024

שימוע לקביעת תקרה לתעריף משלים ליצרנים פרטיים

ביום 4.9.2024 פרסמה רשות החשמל ("הרשות") להתייחסות הציבור הצעת החלטה שעניינה קביעת תקרה עבור התעריפים המשלמים הקבועים באמת מידה 106 ו ("השימוע"). המנגנון המוצע בשימוע יחול על יצרנים המחוברים או משולבים ברשת ההולכה הפועלים בשיטת העמסה מרכזית לפי סימן ג1 ו-ה1 לאמות המידה (יצרנים קונבנציונאליים אשר קיבלו אישור תעריף החל מיום 1.3.2018 ויצרנים באנרגיה מתחדשת לפי [החלטה 62703](#)). ההתחשבות בגין התעריף תחול רטרואקטיבית החל ממועד פרסום השימוע. האמור בהצעת ההחלטה מהווה שינוי משמעותי מהמצב הקיים והוא בעל השלכות מיידיות על היצרנים הפרטיים שעליהם תחול ההחלטה בשימוע.

התייחסויות הציבור לשימוע יוגשו עד ליום 3.11.2024. להצעת ההחלטה לחצו כאן.

1. אמת מידה 106 קובעת מנגנון תעריף משלים לפיו כאשר ליצרן נוצר הפסד כתוצאה מהעמסתו או אי העמסתו על ידי מנהל המערכת בשל אילוצים שאינם כלכליים, הוא יהיה זכאי לפיצוי כנגד הפסד שנגרם לו. בהתאם לקבוע באמת המידה, הפיצוי ליצרן יכול להינתן על בסיס הצעת המחיר שהגיש למנהל המערכת¹ או לחלופין על בסיס תעריף שקובעת הרשות. כיום מחושב הפיצוי ליצרן בהתאם להצעת המחיר שהגיש למנהל המערכת.
2. בשנים האחרונות החלה הרשות לצד מנהל המערכת, לנטר את פעילות היצרנים ולבחון את הצעות המחיר שהוגשו על ידם למנהל המערכת. מממצאי בחינת הרשות עולה כי במציאות הנוכחית, התחרות במשק החשמל אינה משוכללת דיה וכמעט שאינה קיימת, דבר שמהווה כר פורה להתנהגות אנטי תחרותית מצד היצרנים, לדברי הרשות. היצע האנרגיה המוגבל הקיים כיום מייצר תלות משמעותית ביצרנים, שמתבטאת בהגשת הצעות מחיר גבוהות באופן שיטתי וחרגי, המנותקות מעלויות הייצור השוליות ומשקפות בעיקר את ציפיית היצרנים להפקת רווח.
3. בשל החשש להטיית מחירים ובמקביל לפעילותה לעידוד התחרות על ידי הגדלת היצע הייצור והפחתת אילוצי הרשת, מבקשת הרשות בשימוע לקבוע תעריף נורמטיבי שעל בסיסו ישולם התעריף המשלים ליצרנים, כמפורט בנספח א' לשימוע.
4. הרשות מציעה בשימוע לפקח על הצעות המחיר לתשלום התעריף המשלים ליצרנים כאפשרות מרוככת באופן יחסי לחלופות הפיקוח האחרות שנבחנו (התערבות פרטנית מול כל יצרן מתוקף סמכותה באמת מידה 106 או קביעת תקרה להצעות המחיר של היצרנים), זאת בשל הציפייה כי היצע החשמל ישתפר בעתיד ויביא לשינוי בהתנהגות היצרנים ומתוך עדיפות למזעור התערבות הרשות בהצעות המחיר.
5. הרשות מבהירה כי ככל שהתחרות במשק תתפתח והצעות המחיר שייגשו היצרנים יעמדו בעקרונות שנקבעו, היא תשקול להסיר את המגבלות המוצעות בשימוע על תקרת התעריפים כאמור. יחד עם זאת,

¹ בהתאם לא"מ 106ב, יצרנים הפועלים בשיטת העמסה מרכזית מגישים הצעות מחיר עבור המרכיבים הבאים: התנעה; עבודה בעומס מינימום; אנרגיה מוזרמת יום מראש; אנרגיה מוזרמת בזמן אמת; הורדת עומס בזמן אמת.

ככל שלא יחול שינוי משמעותי בגובה הצעות המחיר ומחיר ה-SMP ישקף עלויות שמנותקות מהעלויות השוליות של היצרנים, בכוונת הרשות להדק את מנגנון הפיקוח המוצע או לבחור בחלופת פיקוח אחרת. בחינה זו תושלם לכל המאוחר בשנת 2027.

6. מנגנון הפיקוח המוצע ייושם כך שבמקום שבו היצרן יהיה זכאי לקבל תעריף משלים או תשלום בגין העמסה מחוץ לסדר (העמסה שאינה כלכלית) הוא יהיה זכאי לתעריף שיחושב בהתאם למינימום מבין הצעת המחיר שלו לבין התעריף שתקבע הרשות.

7. התעריף שתקבע הרשות יכלול עלות שולית נורמטיבית לעלות הגז ועלות התפעול המשתנה :

7.1. **עלות הגז** – מרכיב עלות הגז יחושב בהתבסס על מחיר הגז הממוצע שמפרסמת רשות הגז ומשקף את עלות הגז הממוצעת (**ר' כאן**) העומד כיום על כ- \$4.58 ל-MMBTU. על מנת להבטיח שהתעריף המשלים יכסה את עלויות היצרן קובעת הרשות כי עלות הגז לטובת התחשבות יום מראש תעמוד על מחיר הגז הממוצע בתוספת 15% (כ-\$5.27 ל-MMBTU כיום), בעוד שעלות הגז לטובת התחשבות בזמן אמת תעמוד על מחיר הגז הממוצע בתוספת 40% (כ-\$6.41 ל-MMBTU כיום). לצורך חישוב צריכת הגז לכל יחידת ייצור, ערך ההמרה מהיסק עליון (HHV) להיסק תחתון (LHV) יעמוד על 1.11, אך הרשות שומרת לעצמה את הזכות לעדכן ערך זה.

7.2. **עלות תפעול משתנה** – מרכיב זה כולל עלויות משתנות כדוגמת עלות שמנים, מים, תחזוקה וכוח אדם. מרכיב העלות המשתנה יחושב בהתבסס על העלויות הנורמטיביות הקבועות **בהחלטה 914** מיום 10.12.2014 שעניינה אסדרה ליצרניים קונבנציונאליים, זאת בהתאם לעדכוני האסדרה.

בהקשר זה מציינת הרשות כי העלויות הנורמטיביות לתחנות מסוג מחז"מ H אינן ידועות ולכן בשלב זה הן נקבעות על בסיס עלויות מחז"מ F. טרם ההפעלה המסחרית של תחנות מחז"מ H, תבחן הרשות את העלויות הרלוונטיות ותעדכן את העלות הנורמטיבית ככל שיידרש. העלות הנורמטיבית למחז"מ E תקבע כאמור בהתאם לעלויות הנורמטיביות בהחלטה 914, הנוגעות למתקן ייצור במחזור פתוח.

סקירה זו ניתנת כשירות ללקוחותינו, האמור בה אינו מהווה משום חוות דעת, ייעוץ משפטי, המלצה או הצעה לפעול בדרך כלשהי. אולגן רוב ושות', עורכי דין אינם נושאים באחריות כלשהי לנכונותם ולדיוקם של הסקירה ופרטיה, ולא יישאו בשום מקרה באחריות לנזק מכל סוג ומין, שייגרם בגין השימוש במידע הכלול בסקירה זו.

בברכה,

צביקה מרקס, עו"ד מיטל טובי, עו"ד

אולגן רוב ושות', עורכי דין